

**Anexa 4 –TEMATICA EXAMENELOR DE LICENȚĂ / DIPLOMĂ
– ÎNVĂȚĂMÂNT CU FRECVENȚĂ / LA DISTANȚĂ**

(SESIUNEA IULIE, SEPTEMBRIE 2026, FEBRUARIE 2027)

FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ

Specializarea TEOLOGIE ORTODOXĂ PASTORALĂ

Examenul de Licență constă din doua probe, respectiv:

1. **Proba scrisă** din cunoștințe generale de bază, susținuta din *Teologie Dogmatică*, obligatorie, și o **probă la alegere** din *Teologie Istorică*, *Teologie Biblică*, *Teologie Sistematică* sau *Teologie Practică*
2. **Susținerea Lucrării de Licență** – oral

A. TEMATICA PROBEI GENERALE DE CUNOȘTINȚE DE BAZĂ – examen scris

TEOLOGIE DOGMATICĂ (OBLIGATORIE)

1. **REVELAȚIA – FUNDAMENTUL DOGMELOR ȘI AL DOGMATICII ORTODOXE;**
2. **CUNOAȘTEREA LUI DUMNEZEU;**
3. **DUMNEZEU – SFÂNTA TREIME ÎN CREDINȚA BISERICII. FILIOQUE ȘI CONSECINȚELE ISTORICO-DOGMATICE ALE UNEI CONTROVERSE;**
4. **BISERICA - TRUPUL LUI HRISTOS ÎN DUHUL SFÂNT. ÎNSUȘIRILE BISERICII ȘI SEMNIFICAȚIA LOR SOTERIOLOGICĂ ȘI TEOLOGICO-MISIONARĂ;**
5. **PROVIDENȚA DIVINĂ, OBIECȚIILE ÎMPOTRIVA EI ȘI RĂSPUNSURILE LA ACESTE OBIECȚII;**
6. **PERSOANA MÂNTUITORULUI, UNICUL DUMNEZEU-OM ȘI UNICUL OM-DUMNEZEU. FAȚA „UMANĂ” ȘI TOTUȘI ETERNĂ A LUI DUMNEZEU, UNICA PERSOANĂ IMPERATIVĂ PENTRU UMANITATE;**
7. **ÎNVIEREA ȘI ÎNĂLȚAREA DOMNULUI. RAPORTUL LOR CU ISTORIA ȘI EFICIENȚA LOR ONTOLOGICĂ;**
8. **CONDIȚIILE MÂNTUIRII SUBIECTIVE;**
9. **SEMNIFICAȚIA PREACINSTIRII MAICII DOMNULUI;**
10. **SFINTELE TAINÉ - MIJLOACE PRIN CARE SE REALIZEAZĂ COMUNIUNEA OMULUI CU DUMNEZEU ÎN BISERICĂ. BAZA HRISTOLOGICĂ A TAINELOR.**

BIBLIOGRAFIE:

- ȘTEFAN BUCHIU (coordonator), *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Vol. 1, Manual pentru Facultățile de Teologie Ortodoxă, Editura Basilica, București 2017.
- PAUL EVDOKIMOV, *Cunoașterea lui Dumnezeu*, București, 1995; 1998.
- GEORGE REMETE, *Dogmatica Ortodoxă*, ediția a III-a, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2000; ediția a VI-a, 2016.
- GEORGE REMETE, *Sfintele Taine în contextul dialogului ortodox-luteran*, Alba Iulia, 2009.
- DUMITRU STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, II, III, București, 1978.
- DUMITRU STĂNILOAE, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Sibiu, 1943.
- DUMITRU STĂNILOAE, *Sfânta Treime sau la început a fost iubirea*, București, 1994.

B. Subiectele pentru: TEOLOGIE ISTORICĂ – examen scris

ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

1. Teologia daco-romană – sec. IV-VI

BIBLIOGRAFIE:

- MIRCEA PĂCURARIU, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I-III, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1992-1997 (capitolele aferente).
- MIHAIL DIACONESCU, *Istoria literaturii dacoromane*, București, Editura Alcor Edimpex, 1999.
- IOAN G. COMAN, *Scriitori bisericești din epoca străromână*, București, EIBMBOR, 1979.

2. Dezbinarea Bisericii Ortodoxe din Transilvania – 1698-1701

BIBLIOGRAFIE:

- SILVIU DRAGOMIR, *Istoria dezrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*, Ediție îngrijită, studiu introductiv și note de arhimandrit Emanuil Rus, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002.
- SILVIU DRAGOMIR, *Românii din Transilvania și Unirea cu Biserica Romei. Documente apocrife privitoare la începuturile unirii cu catolicismul roman (1697-1701)* în “Biserica Ortodoxă Română”, nr. 9-10, sept.-oct. 1962, republicat în extras de Editura Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului și Clujului, Cluj, 1990.
- MIRCEA PĂCURARIU, *Uniația în Transilvania în trecut și astăzi*, Sibiu, Editura Mitropoliei Ardealului, 1994.

ISTORIA BISERICĂSCĂ UNIVERSALĂ

3. Teologia trinitară în preocupările Sfinților Părinți și ale Sinoadelor Ecumenice din secolul al IV-lea

4. Teologia hristologică în preocupările Sfinților Părinți și ale Sinoadelor Ecumenice derulate între sec. V-VIII

BIBLIOGRAFIE:

- NICOLAE CHIFĂR, *Istoria creștinismului*, vol. 2, Iași, Editura Trinitas, 2000.
- IOAN G. COMAN, *Și Cuvântul trup S-a făcut*, Timișoara, Editura Mitropoliei Banatului, 1993.
- PAUL L. GAVRILYUK, *Pătımirea Dumnezeului nepătimitor, dialecticile gândirii patristice*, Iași, Editura Doxologia, 2013.
- CHRISTOPH SCHÖNBORN, *Die Christus-Ikone. Eine theologische Hinführung*, Novalis Verlag, 1984, traducere în limba română *Icoana lui Hristos, o introducere teologică*, București, Editura Anastasia, 1996.

ISTORIA ȘI SPIRITUALITATEA BIZANȚULUI

5. Epoca lui Iustinian I (518-565)

BIBLIOGRAFIE:

- NICOLAE BĂNESCU, „Împăratul Justinian I (527-565)”, în *Mitropolia Olteniei*, anul XIV, 1962, nr. 1-2 (ianuarie-februarie), p. 13-22.
- ASTERIOS GEROSTERGIOS, *Iustinian cel Mare. Sfânt și Împărat*, traducere din limba engleză de Ovidiu Ioan, București, Editura Sophia, 2004.

- ALEXANDER ALEXANDROVITSCH VASILIEV, *Istoria Imperiului Bizantin*, traducere și note de Ionuț-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurențiu Nazâru, studiu introductiv de Ionuț-Alexandru Tudorie, Iași, Editura Polirom, 2010, p. 163-214.

6. Instituțiile Imperiului Bizantin (curtea imperială, armata, patriarhia)

BIBLIOGRAFIE:

- OVIDIU DRÎMBA, *Istoria culturii și civilizație*, vol. 2, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987, capitolele: „Cultura și civilizația bizantină” – „Organizarea politică. Împăratul. Senatul”, p. 148-151, „Organizarea administrativă”, p. 153-155; „Armata”, p. 155-158. Se poate consulta și ediția mai nouă, apărută la Editura Saeculum I. O.
- CHARLES DIEHL, *Figuri bizantine*, vol. I: *Marile probleme ale istoriei bizantine*, traducere de Ileana Zară, prefată și tabel cronologic de Dan Zamfirescu, București, Editura pentru Literatură, 1969, cap. V: „Problema politică”, p. 48-55; cap. VII: „Problema militară”, p. 66-78.
- LIVIU BORCEA, *Bisericile Ortodoxe Răsăritene până la 1453. Repere istorice*, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2006.

PATROLOGIE

7. Slujirea preoțească după Sf. Ioan Gură de Aur (Hrisostom) și Sf. Grigorie cel Mare (Dialogul)

BIBLIOGRAFIE:

- SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Tratatul despre preoție și Omilia rostită când a fost hirotonit preot*, în vol. SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR / SFÂNTUL GRIGORIE DIN NAZIANZ / SFÂNTUL EFREM SIRUL, *Despre preoție*, traducere, introducere și note de D. Fecioru, București, Editura *Σοφία* / Editura Biserica Ortodoxă Română, 2004, p. 23-205.
- GRIGORIE CEL MARE (DIALOGUL), *Cartea regulei pastorale*, traducere, note și comentariu de Alexandru Moisiu, Centrul Mitropolitan, Sibiu, 1987.
- ALEXANDRU MOISIU, „Sfântul Grigorie cel Mare îndrumător al vieții preoțești”, în rev. *Studii Teologice*, nr. 9-10/1958, p. 523-531.

8. Antropologia teologică la Sf. Grigorie al Nyssei, Sf. Maxim Mărturisitorul, Fer. Augustin și Sf. Fotie cel Mare, patriarhul Constantinopolului

BIBLIOGRAFIE:

- VASILE RADUCĂ, *Antropologia Sfântului Grigorie de Nyssa. Căderea în păcat și restaurarea omului*, București, EIBMBOR, 1996.
- LARS THUNBERG, *Omul și Cosmosul în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul*, trad. din engleză de Remus Rus, postfață de Dumitru Popescu, București, EIBMBOR, 1999.
- LARS THUNBERG, „*Antropologia teologică a Sfântului Maxim Mărturisitorul. Microcosmos și mediator*”, trad. din limba engleză de Anca Popescu, București, Editura *Σοφία*, 2005 (în acest volum sunt prezentate și elemente de antropologie teologică la Fer. Augustin).
- LUCIAN-DUMITRU COLDA, *Patriarhul Fotie cel Mare al Constantinopolului: Contribuții la dezvoltarea teologiei. O analiză a Mariologiei din perspectiva hristologic-antropologică a învățaturii despre păcatul strămoșesc*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2012.

9. Triadologia Părinților Capadocieni: Sf. Vasile cel Mare, Sf. Grigorie Teologul (din Nazianz) și Sf. Grigorie al Nyssei

BIBLIOGRAFIE:

- SF. VASILE CEL MARE, *Epistolele și Despre Duhul Sfânt*, în colecția „Părinți și Scriitori Bisericești”, vol. 12, trad. note și comentarii de Constantin Cornițescu și Teodor Bodogae, București, EIBMBOR, 1988.
- IOAN G. COMAN, „Elementele demonstrației în tratatul «Despre Sfântul Duh» al Sfântului Vasile cel Mare”, în *Studii Teologice*, nr. 5-6/1964, p. 275-302.
- SF. GRIGORIE DE NAZIANZ, *Cele cinci cuvântări teologice*, trad. din lb. greacă, introducere și note de Dumitru Stăniloae, București, Editura Anastasia, 1993.
- M(IHAI) P(OPESCU), „Învățătura lui Grigorie de Nazianz despre Trinitate”, în *Biserica Ortodoxă Română*, nr. 10/(1903-)1904, p. 1145-1156; nr. 8/1905(-1906), p. 893-898.
- CONSTANTIN VOICU / LUCIAN-DUMITRU COLDA, *Patrologie*, vol. II, lucrare publicată cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, ed. a 2-a, rev., București, Basilica, 2015.

10. Triadologie, theognosie și ierarhie la Sf. Dionisie Pseudo-Areopagitul

BIBLIOGRAFIE:

- SF. DIONISIE AREOPAGITUL, *Opere complete și Scoliile Sfântului Maxim Mărturisitorul*, traducere, introducere și note de Dumitru Stăniloae, ediție îngrijită de Constanța Costea, București, Editura Paideia, 1996.
- ANDREW LOUTH, *Dionisie Areopagitul. O introducere*, în românește de Sebastian Moldovan, studiu introductiv de Ioan I. Ică jr., Sibiu, Editura Deisis, 1997.
- ALEXANDER GOLITZIN, *Dionisie Areopagitul mistagogul – o lectură monahală*, traducere de ieromonah Nectarie (Dărăban), Sibiu, Editura Deisis, 2015.
- CONSTANTIN VOICU / LUCIAN-DUMITRU COLDA, *Patrologie*, vol. III, lucrare publicată cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, ed. a 2-a, revizuită, București, Editura Basilica, 2015.

C. Subiectele pentru: TEOLOGIE SISTEMATICĂ – examen scris

TEOLOGIE MORALĂ:

1. **Legea pozitivă: prezentarea generală a legii morale a Vechiului și Noului Testament**
2. **Păcatele de moarte în lumina moralei creștine: împărțire și prezentare generală**
3. **Familia creștină: tendințe ideologice și provocări etice în contextul social actual**

BIBLIOGRAFIE:

1. NICOLAE MLADIN / OREST BUCEVSCHI / CONSTANTIN PAVEL / IOAN ZĂGREAN, *Teologia morală ortodoxă*, vol. I, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2003, p. 116-153, 419-445.
2. NICOLAE MLADIN / OREST BUCEVSCHI / CONSTANTIN PAVEL / IOAN ZĂGREAN, *Teologia morală ortodoxă*, vol. II, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2003, p. 285-299.
3. GEORGIOS MANTZARIDIS, *Morala creștină*, trad. Cornel Constantin Coman, București, Edit. Bizantină, 2006, p. 47-57, 289-327.
4. GHEORGHE POPA, *Introducere în teologia morală – principii și concepte generale*, Iași, Edit. Trinitas, 2003, p. 83-105, 197-214.
5. OLIVIU PETRU BOTOI, „Viața conjugală și nașterea copiilor în familia contemporană. Câteva considerații de natură morală”, în OLIVIU BOTOI / RĂZVAN BRUDIU (editori), *Educația creștină într-o*

cultură pluralistă. *Cum creștem copiii în lumea de azi*, Vol. II, Referatele Simpozionului Internațional de Știință, Teologie și Artă (ISSTA 2020), Alba Iulia – Stockholm, Edit. Reîntregirea – Felicitas, 2020, p. 319-349.

MISIOLOGIE ORTODOXĂ

4. Evanghelizarea sau propovăduirea Evangheliei

BIBLIOGRAFIE:

- MIHAI HIMCINSCHI, *Mărturia ca aspect misionar*, Curs de Misiologie Ortodoxă, Semestrul I, pentru uz intern, 2019, p. 25-32.
- ION BRIA, *Mergi în pace! Perspective ortodoxe în misiune*, vezi capitolul despre „Vestea cea bună și mărturia evanghelică”, trad. Ana Simona Tuhuț, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2015, p. 55-66.

5. Biserica Ortodoxă și angajamentul ecumenic

BIBLIOGRAFIE:

- RĂZVAN PORUMB, „Biserica Ortodoxă și angajamentul ecumenic – câteva reflecții pentru viitor”, în *Biserica Ortodoxă și provocările viitorului*, Mihai Himcinschi și Răzvan Brudiu (eds.), Alba Iulia/Cluj-Napoca, Edit. Reîntregirea/Aeternitas/Presa Universitară Clujeană, 2020, p. 375-390.
- † NIFON MIHĂIȚĂ, *Teologie, Cultură și Dialog Inter-Religios în misiunea Bisericii*, vezi capitolul II.3 intitulat „Aspecte teologice, misionare și ecumenice ortodoxe”, Târgoviște, Edit. Valahia University Press, 2014, p. 133-146.

6. Căsătoriile mixte în contextul misionar și pastoral actual al Bisericii Ortodoxe

BIBLIOGRAFIE:

- RĂZVAN BRUDIU, „Căsătoriile mixte în contextul misionar și pastoral actual al Bisericii Ortodoxe”, în *Biserica Ortodoxă și provocările viitorului*, Mihai Himcinschi și Răzvan Brudiu (eds.), Alba Iulia/Cluj-Napoca, Edit. Reîntregirea/Aeternitas/Presa Universitară Clujeană, 2020, p. 463-494.
- IOAN COZMA, „Căsătoriile mixte în teoria și practica Bisericii Ortodoxe”, în *Altarul Reîntregirii*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2/2010, p.147-166.

ISTORIA ȘI FILOZOFIA RELIGIILOR

7. Islamul ca religie și fenomen politic

8. Iudaismul din perspectiva unei abordări comparate

BIBLIOGRAFIE:

- EMIL JURCAN, *Lumea religioasă contemporană*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2004
- JEAN DELUMEAU, *Religiile lumii*, ed. Humanitas, București, 1996.
- PHILIPPE GAUDIN, *Marile religii*, Edit. Orizonturi și Edit. Lider, București, 1996.

D. Subiectele pentru: TEOLOGIE BIBLICĂ – examen scris

VECHIUL TESTAMENT

1. Canonicitatea și inspirația cărților Vechiului Testament
2. Traducerile românești ale Sfintei Scripturi
3. Unitatea Pentateuhului

4. **Istoria regalității: David și Solomon**
5. **Profețiile mesianice ale profeților mari ai Vechiului Testament.**

BIBLIOGRAFIE:

- ** *Studiul Vechiului Testament*, București, EIBMBOR, 1985.
- H. HOPFE, „Canonicitate”, în *Supplement au Dictionnaire de la Bible*, vol. I, col. 1022-1045.
- NICOLAE NEAGA, „Ortodoxia și Vechiul Testament”, în *Mitropolia Banatului*, nr. 7-8/1962.
- VLADIMIR PRELIPCEANU, „Inspirația Sf. Scripturi”, în *Ortodoxia*, nr. 4/1962.
- GRIGORE T. MARCU, „Sf. Scriptură în românește”, în *Mitropolia Ardealului*, nr. 11-12/1958.
- SAMUEL J. SCHULTZ, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Oradea, 2001.
- ALFRED HÂRLĂOANU, *Istoria biblică*, București, 1995.
- DUMITRU ABRUDAN, „Profeții și rolul lor în istoria mântuirii”, în *Mitropolia Ardealului*, nr. 3-4/1983, p.139-149.
- NICOLAE NEAGA, „David și epoca sa”, în *Mitropolia Ardealului*, nr. 5-6/1958, p. 357-370.
- NICOLAE NEAGA, „Solomon și epoca sa”, în *Mitropolia Ardealului*, nr. 9-10/1958, p. 693-703.
- EUGEN PENTIUC, „Actualitatea mesajului profetic veterotestamentar”, în *Glasul Bisericii*, nr. 6-8/1983, p. 380-390.
- JOHN BOWKER, *Le grand Livre de la Bible*, Paris, Ed. Du Cerf, București, 1997.

NOUL TESTAMENT

1. **Sensul sintagmei „Noul Testament”; Sensurile cuvântului „Evanghelie”.**
2. **Evanghelia după Matei – „Evanghelia împlinirii”; Planul general al Evangheliei după Matei; Motive teologice cuprinse în Evanghelia după Matei.**
3. **Evanghelia după Marcu – „Evanghelia paradoxului mesianic”; Planul general al Evangheliei după Marcu; Motive teologice cuprinse în Evanghelia după Marcu.**
4. **Sfântul Apostol Pavel: biografia și activitatea misionară.**
5. **Mesajul teologic al Apocalipsei: interpretarea istoriei umane în lumina Revelației dumnezeiești; adunarea liturgică: destinatarul activ al mesajului Apocalipsei.**

BIBLIOGRAFIE:

- Suport de curs
- *Studiul Noului Testament. Introducere Generală. Evangheliile după Matei și Marcu*, București, Editura Basilica, 2022.
- ALEXANDRU MOLDOVAN, *Propedeutică la Sfintele Evanghelii*. Alba Iulia, Reîntregirea, 2022.
- STELIAN TOFANĂ, *Introducere în Studiul Noului Testament, Text și Canon*.
- *Epoca Noului Testament*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2000.
- STELIAN TOFANĂ, *Introducere în Studiul Noului Testament, Evangheliile după Matei și Marcu. Documentul Quelle*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2002.
- „«Saul - care se numeste Pavel” – apostolul evreu al ne-evreilor», în *Studii Teologice*, nr. 2/2010, p. 31-67.

E. Subiectele pentru: TEOLOGIE PRACTICĂ*– examen scris

TEOLOGIE LITURGICĂ

1) Sfânta și dumnezeiasca Liturghie. Istorie și teologie

BIBLIOGRAFIE:

- KARL CHRISTIAN FELMY, *De la Cina cea De Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe*, Sibiu, Edit. Deisis, 2004.
- PETRU PRUTEANU, *Liturghia ortodoxă, istorie si actualitate*, București, ed. Sophia, 2013.
- ALEXANDRU SCHMEMANN, *Euharistia, taina împărăției*, București, Edit. Anastasia, 1993.
Sinteza tematică oferită de titularul catedrei.

2) Taina Sfântului Maslu. Istorie și teologie

BIBLIOGRAFIE:

- PAUL MEYENDORFF, *Taina Sfântului Maslu*, trad. din lb. engl. C. Login, Cluj-Napoca, Edit. Renașterea, 2011.
- PETRU PRUTEANU, *Sfântul Maslu și alte slujbe de vindecare*, București, ed. Sophia, 2016.
- DUMITRU A. VANCA, „Public și particular, personal și eclezial în taina sfântului maslu”, (Simpozionul științific „2012 – Anul Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor”, Galați, 16-17 martie, 2012), în *Teologie și Educație la Dunărea de Jos*, vol. XI, 2012, Galați, Edit. Arhiepiscopiei Dunării de Jos, p. 257-271.
- Sinteza tematică oferită de titularul catedrei.

TEOLOGIE PASTORALĂ

3) Viața interioară a preotului – „motor” al lucrării pastorale

4) Vocația și „chemarea” pentru preoție în epoca crizei de motivație

BIBLIOGRAFIE:

† GURIE GEORGIU, *Teologie Pastorală: Curs pe CD în Biblioteca FTO* (Cota în catalogul on-line al bibliotecii: CD 402)

* Temele vor fi însoțite de un material scris de aproximativ 7000 cuvinte (10-12 pagini) însoțit de bibliografia eferentă (nu mai mult de 4-5 lucrări).

MUZICĂ BISERICESCĂ ȘI RITUAL

- 5) Cultivarea cântării ortodoxe în condiții pluriconfesionale și multiculturale
- 6) Combaterea inovațiilor în recitativul liturgic

BIBLIOGRAFIE:

- VASILE GRĂJDIAN, *Elemente de cântare bisericească și tipic*, Sibiu, 2002.
- PETRE VINTILESCU, *Poezia imnografică din cărțile de ritual și cântarea bisericească*, București, 1937.
- CIOBANU GHEORGHE, *Muzica bisericească la români*, în CIOBANU GHEORGHE, „*Studii de etnomuzicologie și bizantinologie*” vol. I, București, 1974.

DOMENIUL DE STUDIU: ARTE VIZUALE PROGRAM DE STUDIU:

ARTĂ SACRĂ

Pentru executarea practică a lucrării artistice studentul va ține cont de următoarele premise:

1. Domeniu și tehnică

Lucrarea practică de licență se realizează **exclusiv în tehnica mozaicului**, utilizând materiale conforme cu standardele secției – piatră naturală, sau alte materiale aprobate de coordonatorul artistic.

2. Suportul și formatele standard admise spre achiziție

Lucrarea se execută obligatoriu pe panou mobil (caseton), realizat pe suport rigid (placaj)

Pentru simplificarea procesului de producție, Facultatea de Teologie Ortodoxă – secția Artă Sacră stabilește următoarele cinci dimensiuni standard oficiale:

Nr.	Dimensiune (cm)	Suprafață (m ²)
1	100 × 100	1,00 m ²
2	80 × 130	1,04 m ²
3	100 × 140	1,40 m ²
4	70 × 160	1,12 m ²
5	75 × 175	1,31 m ²

- Suprafața totală a fiecărei lucrări trebuie să fie între **1,0 m²** (minim) și **1,5 m²** (maxim).
- Casetoanele standard vor fi comandate anual de către facultate, prin comandă unitară, ținând cont de necesarul completat de către studenți în tabelul semnat de coordonator/i și predat la biroul administrativ sau la secretariatul facultății, până cel mai târziu la data de 15 octombrie.
- Studenții pot solicita, prin tabelul de opțiuni, doar dimensiunile standard ale casetoanelor. În situația în care un student dorește realizarea lucrării practice pe o altă dimensiune de caseton, acesta poate obține acordul scris al coordonatorului de licență și poate comanda, pe cheltuiala proprie, panoul dorit. În toate cazurile, lucrarea de licență, indiferent de dimensiunea panoului sau de sursa finanțării, rămâne proprietatea Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Studentul va putea însă să preia, în proprietate personală, unul dintre casetoanele standard produse de facultate, având dimensiuni apropiate de cele ale lucrării sale.
- Studenții nu pot reține, vinde sau dona lucrările executate ca parte a examenului de licență.

3. Excepții privind realizarea lucrării de licență pentru un beneficiar extern Universității

În mod excepțional, studenții pot realiza lucrarea practică de licență pentru un beneficiar extern Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, cu respectarea următoarelor condiții cumulative:

1. Studentul obține acordul scris al coordonatorului științific al lucrării, care va certifica relevanța temei și conformitatea acesteia cu obiectivele programului de studii.

2. Cheltuielile aferente realizării mozaicului (materiale, echipamente, transport, montaj) cad exclusiv în sarcina beneficiarului, fără nicio implicare financiară a Universității.
3. Studentul va realiza, pe cheltuiala proprie, un mozaic demonstrativ montat într-un caseton, cu dimensiunea minimă de 0,5 m², care va fi depus la facultate și va rămâne anexat lucrării scrise ca dovadă elocventă a competențelor profesionale dobândite în cadrul programului de licență.
4. Beneficiarul poate fi o instituție publică sau o persoană particulară, cu condiția ca lucrarea să fie expusă într-un spațiu public accesibil publicului larg, urmărindu-se prin aceasta scopurile definitorii ale artei — promovarea valorilor culturale, conștientizarea și sensibilizarea comunității.
5. Beneficiarul va semna un document standard de angajament, prin care se obligă:
 - să asigure achiziția tuturor materialelor necesare realizării lucrării, în condiții de calitate și conform specificațiilor tehnice;
 - să asigure schela de lucru (dacă este necesară), instructajul de protecția muncii, cazarea și masa studentului executant, precum și manopera și toate materialele auxiliare montajului;
 - să respecte integral responsabilitățile legale privind siguranța și buna desfășurare a lucrării.

Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia nu va fi implicată sub niciun aspect economic, contractual sau financiar în derularea acestor proiecte, responsabilitatea juridică și financiară revenind exclusiv beneficiarului și studentului implicat.

Lucrarea astfel realizată nu este proprietatea studentului, ci intră în patrimoniul beneficiarului, cu menținerea dreptului de menționare a Universității și a Secției de Artă Sacră în toate materialele de prezentare sau promovare.

4. Evaluarea și documentarea

1. Lucrarea practică se evaluează de către Comisia de licență pe baza:
 - calității tehnice și estetice a mozaicului finalizat;
 - originalității compoziției;
 - respectării cerințelor tehnice și iconografice stabilite.
2. Studentul va prezenta un dosar de documentare ce include:
 - schițe și planuri de compoziție;
 - etapele procesului de lucru (fotografii, fișe tehnice, paletă cromatică);
 - descrierea materialelor și a metodei de execuție.
3. Dosarul de documentare se integrează ca anexă la lucrarea scrisă de licență.

5. Păstrarea și valorificarea

Lucrările de licență rămase în patrimoniul facultății pot fi utilizate:

- în expozițiile anuale ale absolvenților,
- în amenajări artistice interioare sau exterioare ale campusului universitar,
- în condițiile legii, de către UAB,
- în proiecte culturale și educaționale ale Universității.

TEMATICĂ EXAMEN DE LICENȚĂ ARTĂ SACRĂ

EVALUAREA CUNOȘTINȚELOR FUNDAMENTALE (5 CREDITE) EXAMEN SCRIS

A. ARTĂ

1. Caracteristicile și perioadele artei bizantine. Influențe ale artei bizantine în spațiul românesc. Secolele XIV-XVII
2. Caracteristicile stilurilor romanice și gotice
3. Artă brâncovenească
4. Școli și ateliere de pictură bisericească din Transilvania. Sec. XVII-XIX
5. Iconografia bisericilor ortodoxe din România
6. Tehnici și tehnologii de transpunere în arta murală

Bibliografie:

1. USPENSKY, Leonid, Teologia icoanei, București, Edit. Anastasia, 1994. DELVOYE, Charles, Arta bizantină, București, Edit. Meridiane, 1976.
VAETIȘI, Atanasia, Arta de tradiție bizantină în România, Edit. Noi Media Print, 2008.
2. BOTEZ-CRAINIC, Adriana, Istoria artelor plastice. Antichitatea și Evul Mediu, vol. I, București, Edit. Didactică și Pedagogică, 1995, 2004.
FRONTISI, Claude (coord.), Istoria vizuală a artei, Larousse, 2003.
3. THEODORESCU, Răzvan, PORUMB, Marius, Arta din România din Preistorie în contemporaneitate, Cluj-Napoca, Edit. Mega, 2018.
4. PORUMB, Marius, Dicționar de pictură veche din Transilvania, sec. XIII-XVIII, București, Edit. Academiei Române, 1998.
EDROIU, Nicolae... (coord), Monahismul ortodox românesc. Istorie, contribuții și repertoriare. Vol. II, București, Edit. Academiei Române, Edit. Basilica, 2016.
5. DIONISIE DIN FURNA, Erminia picturii bizantine, București, Edit. Sophia, 2000.
ȘTEFĂNESCU, I.D., Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești, București, Edit. Meridiane, 1973. BĂLUȚ, C.C. Cătălin, Pictura murală contemporană în edificiul de cult ortodox din România, Alba-Iulia, Edit. Reîntregirea, 2021.
6. SĂNDULESCU VERNA, C., Materiale și tehnica picturii, Timișoara, Edit. Marineasa, 2000.
DIONISIE DIN FURNA, Erminia picturii bizantine, București, Edit. Sophia, 2000.
ALBU, Sorin, Materiale și tehnici de reprezentare în arta iconografică contemporană, Cluj-Napoca, Edit. Vremi, 2011.
7. ROȘCA, Simona Teodora, Icoana pe sticlă din Transilvania. Sec. XVIII-XX, Cluj-Napoca, Edit. Tradiții clujene, 2010.

B. TEOLOGIE

1. Teologia icoanei în dezbaterile Sinodului VII Ecumenic
2. Preacinstirea Maicii Domnului
3. Istoria lui David și Solomon
4. Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie

Bibliografie:

1. CHIFĂR, Nicolae, Istoria creștinismului, vol 1, Sibiu, Edit. Lucian Blaga, 2007. VON SCHONBORN, Christoph, Icoana lui Hristos, București, Edit. Anastasia, 1996.
2. CHIALDA, B, Preacurata Fecioară Maria, Maica Domnului, în < Studii Teologice >, nr. 5-6/1981
STĂNILOAE, D., Învățătura despre Maica Domnului la ortodocși și catolici, în < Ortodoxia > nr. 4/1950.
3. STĂNILOAE, D., Maica Domnului ca mijlocitoare, în < Ortodoxia >, nr. 1, 1952.
4. SCHULTZ, Samuel, Călătorie prin Vechiul Testament, Oradea, Edit. Cartea creștină, 2001, p. 167-200. KÜNG, Hans, Iudaismul, București, Edit. Hasefer, 2005, p. 89-120.
*** Dicționar Enciclopedic de iudaism, București, Edit. Hasefer, 2000, p. 183-184; 740-742.
5. FELMY, Karl Christian, De la Cina cea de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe. Un comentariu istoric, Sibiu, Edit. Deisis, 2004.
6. SCHMEMANN, Alexandru, Euharistia – taina Împărăției, București, Edit. Bonifaciu, 2003.

OMILETICĂ – CATEHETICĂ

- 7) **Cherigma și mistagogia – Predica misionară și cateheza în primele veacuri creștine**
- 8) **Taina Cuvântului și propovăduirea liturgică**

BIBLIOGRAFIE:

1. SF. CHIRIL AL IERUSALIMULUI, *Cateheze*, București, EIBMBOR, 2003.

2. COSTACHE GRIGORAȘI, *Mergând învățați toate neamurile*, Iași, Editura Trinitas, 2003.
3. COSTACHE GRIGORAȘI, *Cherigma apostolilor*, Iași, Editura Trinitas, 2000.
4. ALEXANDER SCHEMAN, *Euharistia, Taina Împărăției*, București, Editura Anastasia, 1993.
5. RAFAIL NOICA, *Cultura Duhului*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2002.

DREPT BISERICESC

9) Bunurile bisericesti – tentația vremurilor moderne

10) Normelor canonice în Biserica Ortodoxă Română, între normalitate și obligativitate

BIBLIOGRAFIE:

- NICOLAE-CORIOLAN DURA, *Exercitarea puterii judecătorești în biserică - abateri și delict*, Alba-Iulia, Editura Reîntregirea, 2014.
- IOAN N. FLOCA, *Drept canonic ortodox - legislație și administrație bisericească*, vol. I, București, EIBMBOR, 1990.
- IVAN D. IORGU, *Bunurile bisericesti în primele șase secole, situația lor juridică și canonică*, București Editura Basilica, 2014.

○ PROBELE EXAMENULUI DE LICENȚĂ

Specializarea: MUZICĂ RELIGIOASĂ

Proba 1 – Evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate;

Proba 2 – Prezentarea și susținerea lucrării de licență.

○

○

Probele se desfășoară pe două zile.

a) PROBA 1

➤ **Disciplină fundamentală: Teorie, dictat, solfegiu** (oral) (3 credite) sau **Istoria muzicii** (scris) (3 credite) și

➤ **Disciplină de specialitate: Cântare bisericească bizantină + Paleografie** (oral) sau **Teoria muzicii bizantine + transcriere** (scris) (3 credite).

b) PROBA 2 – **Susținerea unei lucrări de sinteză** cu subiect din Istoria muzicii, Folclor, Paleografie bizantină, Forme și analize muzicale sau Armonie (4 credite)

❖ TEMATICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE

TEORIE, DICTAT, SOLFEGIU

Subiecte:

1. Sistemul modului major;
2. Sistemul modului minor;
3. Intervalele muzicale. Răsturnarea intervalelor;
4. Acordurile. Răsturnarea acordurilor;
5. Ritmica. Ritmul binar. Ritmul ternar;
6. Transpoziția;
7. Modulația;
8. Metrica.

Solfegii din volumele:

1. Rîpă C., Nedelcuț N. – *Solfegiu pentru toți - Manual complet de învățare a citirii muzicale*, Vol. I, Editura MediaMusica a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” – Cluj, 2002;
2. Rîpă C., Nedelcuț N. – *Solfegiu pentru toți - Manual complet de învățare a citirii muzicale*, Vol. II, Editura MediaMusica a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” – Cluj, 2002.

Bibliografie:

1. Giuleanu V., Iușceanu V.- *Tratat de teorie a muzicii*, Vol. I, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor - București, 1963;
2. Giuleanu V., Iușceanu V.- *Tratat de teorie a muzicii*, Vol. II, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor - București, 1963;
3. Bertalotti – *Fifty-six solfeggio*- Zenemukiado Vallalat, Budapest, 1968;
4. Rîpă C., Nedelcuț N. – *Solfegiu pentru toți- Manual complet de învățare a citirii muzicale*, Vol. I, Editura MediaMusica a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” – Cluj, 2002;
5. Rîpă C., Nedelcuț N. – *Solfegiu pentru toți- Manual complet de învățare a citirii muzicale*, Vol. II, Editura MediaMusica a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” – Cluj, 2002.

▪ ISTORIA MUZICII

1. Georg Friedrich Haendel – de la operă la oratoriu;
 2. Creația lui Johann Sebastian Bach – un moment al sintezelor și al deschiderii spre viitor;
 3. Franz Joseph Haydn și rolul său în cristalizarea simfoniei și a cvartetului de coarde;
 4. Creația lui Wolfgang Amadeus Mozart – de la stilul galant (“rococo”) la desăvârșirea gândirii muzicale clasice;
- Ludwig van Beethoven – un nou moment al sintezelor și al deschiderii spre viitor;
5. Contribuții la dezvoltarea gândirii muzicale în Romantism: Liedul și Miniatura instrumentală;
 6. Contribuții la dezvoltarea gândirii muzicale în Romantism: Muzica simfonică;
 7. Contribuții la dezvoltarea gândirii muzicale în Romantism: Drama muzicală;
 8. Tendințe estetice și stilistice în prima jumătate a secolului XX: Impresionismul, Expresionismul, Neoclasicismul;
 9. Personalități ale culturii muzicale românești: George Enescu;
 10. Personalități ale culturii muzicale românești: Mihail Jora;
 11. Personalități ale culturii muzicale românești: Paul Constantinescu;
 12. Muzica românească contemporană: tendințe estetice și stilistice; personalități.

BIBLIOGRAFIE

1. Grove’s Dictionary of Music and Musicians, Macmillan and Co. Ltd, London, 2000
2. The Oxford Companion to music, Oxford University Press, London, 1967
3. Berger, W. G. - *Muzica simfonică*, ghid, vol I-IV, Editura Muzicală, București, 1976
4. Brăiloiu, Constantin - *Opere* vol I, Editura Muzicală, București, 1967
5. Brumaru, Ada - *Romantismul muzical*, Editura Muzicală, București, 1966
6. Bughici, D-Dicționar de forme și genuri muzicale, Editura muzicală, București, 1974
7. Eisikovitz, Max - *Polifonia vocală a Renașterii*, Editura Muzicală, București, 1966
8. Iliuț, Vasile - *O carte a stilurilor muzicale*, Editura Academiei de Muzică, București, 1996
9. Ocneanu, Gabriela - *Istoria muzicii*, Vol I, Editura TIMS, București, 1993
10. Pascu, George și Boțocan, Melania - *Popasuri în istoria muzicii*, Editura Spiru Haret, Iași, 1995
11. Ștefănescu, Ioana - *O istorie a muzicii universale*, vol I-IV, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995, 1996, 1998, 2000
12. Bentoiu, Pascal - *Capodopere enesciene*, Editura Muzicală, București, 1984
13. Firca, Clemansa Liliana - *Direcții în muzica românească, 1900-1930*, Editura Academiei, București, 1974
14. Pascu, George, Boțocan Melania - *Hronicul muzicii ieșene*, Editura Noel, Iași, 1997
15. Vancea, Zeno - *Istoria muzicii bizantine și evoluția ei în spiritualitatea românească*, vol I-II, Editura Interprint, București, 1997

CÂNTARE BISERICESCĂ BIZANTINĂ

1. Cântări în Glasul I din Vecernierul Uniformizat, Utrenierul Uniformizat, Idiomele, Triod, Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace de peste tot anul, și din Cântările Sfintei Liturghii.
2. Cântări în Glasul II din Vecernierul Uniformizat, Utrenierul Uniformizat, Idiomele, Triod, Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace de peste tot anul, și din Cântările Sfintei Liturghii.
3. Cântări în Glasul III din Vecernierul Uniformizat, Utrenierul Uniformizat, Idiomele, Triod, Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace de peste tot anul, și din Cântările Sfintei Liturghii.
4. Cântări în Glasul IV din Vecernierul Uniformizat, Utrenierul Uniformizat, Idiomele, Triod, Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace de peste tot anul, și din Cântările Sfintei Liturghii.
5. Cântări în Glasul V din Vecernierul Uniformizat, Utrenierul Uniformizat, Idiomele, Triod, Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace de peste tot anul, și din Cântările Sfintei Liturghii.
6. Cântări în Glasul VI din Vecernierul Uniformizat, Utrenierul Uniformizat, Idiomele, Triod, Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace de peste tot anul, și din Cântările Sfintei Liturghii.
7. Cântări în Glasul VII din Vecernierul Uniformizat, Utrenierul Uniformizat, Idiomele, Triod, Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace de peste tot anul, și din Cântările Sfintei Liturghii.
8. Cântări în Glasul VIII din Vecernierul Uniformizat, Utrenierul Uniformizat, Idiomele, Triod, Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace de peste tot anul, și din Cântările Sfintei Liturghii.

BIBLIOGRAFIE

- *Cântările Sfintei Liturghii și alte cântări bisericești*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1999.
- Lungu, Nicolae, Costea, Grigore și Croitoru, Ion, *Anastasimatarul Uniformizat – Vecernierul sau cântările vecerniei de sâmbătă pe cele opt glasuri bisericești*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953. (Ediția 2004).
- Lungu, Nicolae, Costea, Grigore și Croitoru, Ion, *Utrenierul Uniformizat*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953. (Ediția 2004).
- Moldoveanu, Nicu, *Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace, de peste tot anul* (transcrise de pe notația psaltică pe notațe lineară după diferiți autori), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2013.
- Moldoveanu, Nicu, *Cântările Triodului* (transcrise de pe notația psaltică pe notațe lineară după diferiți autori), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2014.
- Suceveanu, Dimitrie, *Idiomelariu, adică cântare pre un singur glas, Unit cu Doxatariul care cuprinde 12 luni cu Triodul și Pentecostarul. Tradus din grecește în românește*, Tiparul Mănăstirii Neamț, 1856.

PALEOGRAFIE MUZICALĂ BIZANTINĂ

1. Epocile notației bizantine. Periodizare. Generalități.
2. Notația ekfonetică. Lecționarul evanghelic de la Iași. Contribuția lui Grigore Panțiru la cunoașterea notației ekfonetice.
3. Notația medie - bizantină și contribuția părintelui I. D. Petrescu la descifrarea acesteia.
4. “Mărturiile” în notația medie - bizantină. Aspecte din manuscrisul IV 39 B. C. U. Iași
5. Epoca notației “cucuzeliene” (sec. XV-XIX). Înmulțirea semnelor hiromonice. Intervalele. Referiri asupra sistemului modal.
6. Manuscrisele Școlii muzicale de la Putna. Realizările remarcabile ale bizantinologilor - Gh. Ciobanu, Gr. Panțiru, Marin Ionescu, Titus Moisescu - privind depistarea și transcrierea căutărilor lui Evstatie Protopsaltul și a altor compozitori.
7. “Psaltichia rumânească” a lui Filothei sin agăi Jipei și problema “românirii” cântărilor în secolul alXVIII-lea. Contribuția lui S. Barbu-Bucur la studierea aprofundată a acestei epoci.
8. “Românirea” cântărilor în Moldova. Iosif Monahul, Visarion, Dimitrie Suceveanu - reprezentanți importanți pentru acest spațiu geografic.

BIBLIOGRAFIE

-
- Panțiru, Grigore, *Notația și ehurile muzicii bizantine*, București, 1971, (partea I).
- Panțiru, Grigore, *Leționarul evanghelic de la Iași*, București, 1982.
- Petrescu, I. D., *Etudes de Paleographie musicale byzantine*, București, 1967.
- Petrescu, I. D., *Studii de paleografie muzicală bizantină*, vol. II, București, 1984.
- Barbu-Bucur, Sebastian, *Cultura muzicală de tradiție bizantină pe teritoriul României*, Editura Muzicală, București, 1989.
- Barbu-Bucur, S., *Elemente teoretice la Filothei sin agăi Jipei* în S. M. XI, București, 1976, în colecția "Izvoare ale muzicii românești", (vol. VII A, B, C și D).
- Barbu-Bucur, S., *Filothei sin agăi Jipei - Psaltichie rumânească. Izvoare ale muzicii românești*, vol. III, vol. III B, IV, V, VI. - Transcripto - Scoala muzicală de la Putna - P. II, *Stihiar*, 1984.
- Moiescu, Titus, *Prolegomene bizantine*, București, 1985.
- Moiescu, Titus, *Muzica bizantină în spațiul cultural românesc*, București, 1996.
- Moiescu, Titus, *Manuscrisul de la Dobrovăț*, București, 1994, (*Izvoare ale muzicii*, vol. XI).
- Ciobanu, Gheoghe, *Studii de etnomuzicologie*, vol. I, 1974, vol. II, 1979, vol. III, 1992.
- Giuleanu, Victor, *Melodica bizantină*, București, 1981.

TEORIA MUZICII BIZANTINE

Glasurile diatonice:

Glasul VIII: scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia), gen, formula melodică de acordaj, cadențe, mărturii, ftorale. Variante ale glasului. Relația cu autenticul său.

Glasul IV: scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia), gen, formula melodică de acordaj, cadențe, mărturii, ftorale. Variante ale glasului. Relația cu plagalul său.

Glasul I: scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia), gen, formula melodică de acordaj, cadențe, mărturii, ftorale. Variante ale glasului. Relația cu plagalul său.

Glasul V: scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia), gen, formula melodică de acordaj, cadențe, mărturii, ftorale. Variante ale glasului. Relația cu autenticul său.

Glasurile cromatice:

Glasul II: scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia), gen, formula melodică de acordaj, cadențe, mărturii, ftorale. Variante ale glasului. Relația cu plagalul său.

Glasul VI: scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia), gen, formula melodică de acordaj, cadențe, mărturii, ftorale. Variante ale glasului. Relația cu autenticul său.

Glasurile enarmonice:

Glasul III: scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia), gen, formula melodică de acordaj, cadențe, mărturii, ftorale. Variante ale glasului. Relația cu plagalul său.

Glasul VII: scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia), gen, formula melodică de acordaj, cadențe, mărturii, ftorale. Variante ale glasului. Relația cu autenticul său.

BIBLIOGRAFIE

1. Georgios, Konstantinou, *Teoria și practica muzicii bisericești*, traducere și îngrijire ediție de Adrian Sîrbu, ediția a II-a, Iași, Asociația Culturală Byzantion, 2012.
2. Lungu, C., Nicolae, Grigore Costea, Ion Croitoru, *Gramatica muzicii psaltice bisericești*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2013.
3. Panțiru, Grigore, *Notația și ehurile muzicii bizantine*, Editura Muzicală, București, 1971.
4. Stelian Ionașcu, *Gramatica muzicii psaltice pentru seminariile teologice și școlile de cântăreți*, București, Ed. Sophia, 2006.

TRANSCRIERE DE PE NOTAȚIA PSALTICĂ PE NOTAȚIA LINEARĂ

Absolvenții vor transcrie o cântare bisericească de maxim două pagini, de pe notația neumatică, paslțică, pe notația lineară, occidentală, din repertoriul indicat în BIBLIOGRAFIE.

BIBLIOGRAFIE

- *Cântările Sfintei Liturghii și alte cântări bisericești*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1999.
- Lungu, Nicolae, Costea, Grigore și Croitoru, Ion, *Anastasimatarul Uniformizat – Vecernierul sau cântările vecerniei de sâmbătă pe cele opt glasuri bisericești*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953. (Ediția 2004).
- Lungu, Nicolae, Costea, Grigore și Croitoru, Ion, *Utrenierul Uniformizat*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1953. (Ediția 2004).
- Moldoveanu, Nicu, *Polielee, Mărimuri, Tropare și Condace, de peste tot anul* (transcrise de pe notația psaltică pe notațe lineară după diferiți autori), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2013.
- Moldoveanu, Nicu, *Cântările Triodului* (transcrise de pe notația psaltică pe notațe lineară după diferiți autori), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2014.
- Suceveanu, Dimitrie, *Idiomelariu, adică cântare pre un singur glas, Unit cu Doxatariul care cuprinde 12 luni cu Triodul și Penticostarul. Tradus din grecește în românește*, Tiparul Mănăstirii Neamț, 1856.

3.2. NOTAREA

Notele acordate de membrii comisiei de examen sunt numere întregi de la 1 la 10. Nota minimă de promovare pentru fiecare probă și subprobă fiind **5,00 (cinci)**.

Nota la lucrarea de licență se acordă de comisie, la recomandarea conducătorului lucrării, pe baza susținerii acesteia în plenul comisiei. Fiecare membru al comisiei acordă o notă de la 1 la 10, nota finală la lucrare fiind media aritmetică a acestor note, media minimă fiind 5,00 (cinci).

Media examenului de licență este media aritmetică a mediei notelor obținute la examene și nota obținută la susținerea lucrării. Media probelor, calculată ca medie aritmetică a notelor acordate de membrii comisiei de examen, precum și media examenului de licență/diplomă se determină cu două zecimale, fără rotunjire.

Deliberarea comisiilor cu privire la stabilirea rezultatelor examenului de licență/diplomă nu este publică.

Media minimă de promovare a examenului de licență este **6,00 (șase)**.

Rezultatele fiecărei probe precum și media examenului de licență se aduc la cunoștința candidaților prin afișare, în termen de 48 de ore de la data susținerii acesteia, la avizierul facultății și pe pagina web.

CRITERII DE NOTARE

TEORIE, DICTAT, SOLFEGIU (oral)

- Subiectul teoretic va fi stabilit prin tragere la sorți din opt variante propuse de comisie.
- Solfegiul va fi ales prin extragerea de către candidat a unuia dintre cele 30 de solfegii propuse de comisie.
- Aprecierea se va face prin note de la 10 la 1 și va avea la bază următoarele criterii:
- Cantitatea și valoarea informațiilor obținute în urma parcurgerii bibliografiei **2 puncte**
- Capacitatea de sinteză în expunerea datelor și ideilor.....**2 puncte**
- Acuratețea redării partituri propuse spre solfegiere.....**5 puncte**
- Din oficiu.....**1 punct**

TOTAL =10 puncte

➤ ISTORIA MUZICII - scris (3 ore)

Subiectul va fi stabilit prin tragere la sorți din cinci variante propuse de comisie.

Aprecierea se va face prin note de la 10 la 1 și va avea la bază următoarele criterii:

- Cantitatea și valoarea informațiilor obținute în urma parcurgerii bibliografiei.....**3 puncte**
- Capacitatea de sinteză în expunerea datelor și ideilor.....**3 puncte**
- Valorizarea informațiilor și a elementelor de cultură muzical.....**2 puncte**
- Calitatea stilului**1 punct**
- Din oficiu**1 punct**

TOTAL = 10 puncte

CÂNTARE BISERICESCĂ BIZANTINĂ

- Fiecare candidat va trage la sorți un subiect, din cinci variante propuse de comisie.
- Absolvenții vor interpreta, cu tactare, piesele din repertoriul impus.
- Apprecierea se va face prin note de la 10 la 1 și va avea la bază următoarele criterii:
 - Interpretarea corectă a semnelor vocale și ornamentale.....**3 puncte**
 - Interpretarea corectă a semnelor timporale și a lucrării ftoalelor.....**2 puncte**
 - Acuratețea redării cântărilor bisericești propuse spre interpretare.....**2 puncte**
 - Caracteristicile glasului în care sunt compuse cântările interpretate.....**2 puncte**
 - Din oficiu.....**1 punct**

TOTAL = 10 puncte

PALEOGRAFIE MUZICALĂ BIZANTINĂ

Subiectul va fi stabilit prin tragere la sorți din cinci variante propuse de comisie.

Aprecierea se va face prin note de la 10 la 1 și va avea la bază următoarele criterii:

- Cantitatea și valoarea informațiilor din subiectul tratat.....**4 puncte**
- Cantitatea și valoarea informațiilor obținute în urma parcurgerii bibliografiei.....**2 puncte**
- Capacitatea de sinteză în expunerea datelor și ideilor.....**2 puncte**
- Calitatea stilului**1 punct**
- Din oficiu**1 punct**

TOTAL = 10 puncte

➤ TEORIA MUZICII BIZANTINE

Subiectul va fi stabilit prin tragere la sorți din cinci variante propuse de comisie.

Aprecierea se va face prin note de la 10 la 1 și va avea la bază următoarele criterii:

- Scara și sistemul de construcție, semnul glasului (cheia).....**2 puncte**
- Genul și formula melodică de acordaj.....**1 puncte**
- Cadențele și mărturiile.....**2 puncte**
- Ftoarele.....**1 punct**
- Variante ale glasului.....**1 punct**
- Relația glasului cu autenticul sau plagalul său.....**2 puncte**
- Din oficiu.....**1 punct**

TOTAL=10 puncte

TRANSCRIERE DE PE NOTAȚIA PSALTICĂ PE NOTAȚIA LINEARĂ

Subiectul va fi stabilit prin tragere la sorți din cinci variante propuse de comisie.

Aprecierea se va face prin note de la 10 la 1 și va avea la bază următoarele criterii:

- Transcrierea corectă a semnelor vocale suitoare și coborâtoare.....**3 puncte**
- Transcrierea corectă a semnelor timporale.....**2 puncte**
- Transcrierea corectă a semnelor consunante sau ornamentale.....**2 puncte**
- Transcrierea corectă a lucrării ftoalelor.....**2 puncte**
- Din oficiu.....**1 punct**

TOTAL=10 puncte

➤ **PREZENTAREA ȘI SUSȚINEREA LUCRĂRII DE LICENȚĂ**

Lucrarea de licență va avea minim 30 de pagini.

La aprecierea lucrării de Licență vor fi luate în considerație următoarele criterii:

- Cantitatea și valoarea informațiilor cuprinse în lucrare.....**3 puncte**
- Capacitatea de sinteză și logica expunerii **3 puncte**
- Calitatea susținerii: precizia terminologiei și valoarea științifică a acesteia, cursivitatea expunerii, coerența înlănțuirii ideilor **3 puncte**
- Din oficiu..... **1 punct**

TOTAL = 10 puncte

4. CONTESTAȚII

Eventualele contestații (la probele scrise) în legătură cu rezultatele examenului de licență se vor depune la secretariatul Facultății în termen de **24 ore** de la comunicarea rezultatelor și se vor rezolva de către comisia de contestații a examenului de licență în termen de **24 de ore de la preluarea contestației**.

Rezultatul rămâne definitiv.